

D • N

7/12 1954

Utrikesministern smusslar

Uppgifterna om den ryska protesten mot den s. k. Trondheimsplanen och om utrikesministerns behandling av denna har fortfarande inte föranlett något beriktigande från utrikesdepartementet. Man torde därför kunna utgå ifrån att dessa uppgifter, som Dagens Nyheter så långt möjligt sökt kontrollera, är alltigenom korrekta. Den ryske ambassadören framförde i våras sin protest och krävde från början att denna "démarche" skulle offentliggöras. Utrikesministern vägrade att göra detta och anförde som skäl att en publicering av protesten skulle påverka opinionen i Atlantpaktens riktning; denna hr Undéns motivering godkändes helt naturligt av ambassadör Rodionov, och tystnad har rätt kring saken ända tills för någon tid sedan utrikesdepartementet på grund av uttalanden särskilt i den norska pressen fann det nödvändigt att medge att en rysk protest mottagits.

Hr Undéns uppträdande i denna sak är lika sensationellt som oroväckande. Då en rysk protest avlättes förtiges detta, trots att avsändaren till en början är angelägen om publicitet; redan detta är anmärkningsvärt. Men ännu betänkligare är att hr Undén tiger och tystrar ner därför att ett offentliggörande skulle störa förtroendet till hans egen politik; han är rädd för att kritiken mot denna politik skulle växa om sanningen kommer fram. Och han anser sig till och med böra begagna detta argument för att avvärja den ryska begäran om publicering. Den svenske utrikesministern och den ryske ambassadören blir överens om att mörkläggning är det bästa; det överensstämmer med båda parternas intresse — att hindra svenskt samgående med Västerterns demokratier.

Att tystnad, undvikande och överskylande är centrala vapen för den isolationistiska politiken är väl känt. Man söker komma ifrån debatt genom att ersätta klara och detaljerade motiveringar för den politik som förs med intetsägande resonemang; hr Undéns senaste tal i Oslo och Uppsala är goda exempel på hur långt denna indirekta mörkläggning av problemen kan drivas. Det är likväl förbluffande att utrikesledningen anser sig kunna gå så långt i smussel och hemlighetsmakeri att ryssarna avråds från publicering av noter till den svenska regeringen vilka från början är avsedda för offentligheten. Detta fall har avskilda tillfällen trots försöket att nedtyta blivit känt; huruvida andra liknande fall

förekommit vet man inte. Då enligt hr Undéns förklaring till den ryske ambassadören det svenska folket bör hållas i okunnighet i sådana fall då öppenhet kan befaras göra denna opinion mindre följksam och lydaktig, finns det emellertid skäl att befara att den nu avslöjade situationen inte är enastående.

Det är förklarligt att hr Undén vid sitt besök i Oslo för någon tid sedan sökte bagatellisera den ryska protesten, påstod att den ryska framställningen i dagens läge saknade varje aktualitet och vägrade att göra något ytterligare uttalande därför att "skriverierna i denna fråga är utan allt intresse". Ja, det är uppenbart att "skriverierna" är direkt obehagliga för en utrikesledning som önskat att hela saken skulle nedtygas. Av allt att döma kommer den välsinnade svenska pressen att följa hr Undéns exempel; att förtiga det komprometterande som här skett är den enda metoden att försvara det.